

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Marszałek Senatu

Druk nr 1324

Warszawa, 4 kwietnia 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Zgodnie z art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjętą przez Senat na 30. posiedzeniu w dniu 4 kwietnia 2013 r. uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy

**- o zmianie ustawy - Ordynacja
podatkowa, ustawy - Kodeks karny
skarbowy oraz ustawy - Prawo celne** wraz
z projektem tej ustawy.

Projekt ustawy stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Jednocześnie pragnę poinformować, że Senat upoważnił senatora Leszka Piechotę do reprezentowania Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

Z poważaniem

(-) Bogdan Borusewicz

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 4 kwietnia 2013 r.

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja
podatkowa, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz ustawy – Prawo celne**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz ustawy – Prawo celne.

Jednocześnie upoważnia senatora Leszka Piechotę do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz ustawy – Prawo celne

Art. 1. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, 848, 1101, 1342 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 35) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 70 w § 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
  - „1) wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym podatnik został zawiadomiony, jeżeli podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia wiąże się z niewykonaniem tego zobowiązania;”;
- 2) po art. 70b dodaje się art. 70c w brzmieniu:

„Art. 70c. Organ podatkowy właściwy w sprawie zobowiązania podatkowego, z którego niewykonaniem wiąże się podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego zawiadamia podatnika o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w przypadku, o którym mowa w art. 70 § 6 pkt 1, najpóźniej z upływem terminu przedawnienia, o którym mowa w art. 70 § 1, oraz o dalszym biegu terminu przedawnienia po upływie okresu zawieszenia.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 133 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Organy, o których mowa w § 1, informują o wszczęciu i prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe właściwe organy podatkowe lub celne, jeżeli podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia wiąże się z niewykonaniem zobowiązania podatkowego lub powstaniem długu celnego.”;
- 2) w art. 134:
  - a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Organy, o których mowa w § 1, informują o wszczęciu i prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe właściwe organy podatkowe lub celne, jeżeli podejrzenie popełnienia

przestępstwa lub wykroczenia wiąże się z niewykonaniem zobowiązania podatkowego lub powstaniem długu celnego.”,

b) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Przepisy § 1, 1a, 2 i 4 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy organ określony w § 1 pkt 1–3 jest właściwy do prowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawie o czyn zabroniony jako przestępstwo lub wykroczenie określone w przepisach karnych innej ustawy, który wyczerpuje zarazem znamiona przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego.”;

3) w art. 134a dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„2. Przepis art. 134 § 1a stosuje się odpowiednio.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2004 r. Nr 68, poz. 622, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 65 w ust. 10 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym dłużnik został zawiadomiony;”;

2) po art. 65b dodaje się art. 65c w brzmieniu:

„Art. 65c. Organ celny zawiadamia dłużnika o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia kwoty należności w przypadku, o którym mowa w art. 65 ust. 10 pkt 1, najpóźniej z upływem terminu przedawnienia, o którym mowa w art. 65 ust. 7, oraz o dalszym biegu terminu przedawnienia po upływie okresu zawieszenia.”.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2008 r. Nr 209, poz. 1320 i Nr 215, poz. 1355, z 2009 r. Nr 168, poz. 1323, z 2010 r. Nr 106, poz. 673, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 254, poz. 1529 oraz z 2012 r. poz. 908, 1116 i 1529.

UZASADNIENIE

1. Cel projektowanej ustawy

Celem projektu jest dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2012 r. (sygn. akt P 30/11) dotyczącego ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749). Jego sentencja została ogłoszona dnia 24 lipca 2012 r. w Dz. U. poz. 848, a pełny tekst wraz z uzasadnieniem w OTK ZU Nr 7A, poz. 81.

Proponuje się nowelizację nie tylko Ordynacji podatkowej, lecz także Prawa celnego oraz Kodeksu karnego skarbowego. Projekt przewiduje, że wszczęcie postępowania karnego (karnoskarbowego, wykroczeniowskarbowego) „w sprawie” będzie powodowało zawieszenie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego lub celnego, jeżeli podatnik (dłużnik) zostanie poinformowany o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia przed upływem tego terminu.

2. Przedmiot i istota rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego

2.1. TK orzekł, że art. 70 § 6 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 58 ustawy z dnia 12 września 2002 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw, w zakresie, w jakim wywołuje skutek w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczęciem postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym to postępowaniu podatnik nie został poinformowany najpóźniej z upływem terminu wskazanego w art. 70 § 1 ustawy - Ordynacja podatkowa - jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji.

2.2. Ordynacja podatkowa w art. 70 § 1 przewiduje, że „Zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku”. Kwestionowany przepis § 6 pkt 1 (od 1 stycznia 2003 r.) przewidywał jednak, że „Bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony z dniem (...) wszczęcia postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe”. Oznaczało to, że jeżeli wszczęto postępowanie „w sprawie” bieg terminu ulegał zawieszeniu. Podatnik nie wiedział nic o zawieszeniu biegu, ponieważ o wszczęciu postępowania „w sprawie” nie jest informowany. O postępowaniu dowiaduje się on bowiem dopiero, gdy jest ono prowadzone „przeciw” niemu. Po upływie 5 lat podatnik żył

więc w przeświadczeniu, że zobowiązanie podatkowe przedawniło się, nie mając świadomości, że 5-letni termin uległ zawieszeniu. W „dobrej wierze” mógł też w konsekwencji wyzbyć się wszelkich dokumentów i dowodów wywiązania się z obowiązków podatkowych.

Choć przepis art. 70 § 6 pkt 1 ustawy w zakwestionowanym brzmieniu, nadanym ustawą z dnia 12 września 2002 r., był później nowelizowany, to wyrażona w nim zakwestionowana norma wciąż obowiązuje.

2.3. „Instytucja przedawnienia zobowiązań podatkowych służy realizacji dwóch istotnych wartości konstytucyjnych. Pierwszą z nich jest konieczność zachowania równowagi budżetowej. Przedawnienie zobowiązań podatkowych działa bowiem dyscyplinująco na wierzyciela publicznego, zmuszając go do egzekwowania należności podatkowych w ściśle określonych ramach czasowych. Drugą wartością konstytucyjną, która uzasadnia wprowadzenie instytucji przedawnienia do prawa podatkowego, jest stabilizacja stosunków społecznych poprzez wygaszanie zadawnionych zobowiązań podatkowych”.

„[C]hoć nie ma konstytucyjnego prawa do przedawnienia zobowiązania podatkowego, (...) ustawodawca powinien kształtować mechanizmy prawa podatkowego w taki sposób, aby wygaśnięcie zobowiązania podatkowego następowało w rozsądnym terminie. (...) [E]gzekwowanie długu podatkowego i towarzysząca mu niepewność podatnika co do stanu jego zobowiązań podatkowych nie mogą trwać przez dziesięciolecia. Choć instytucja przedawnienia zobowiązania podatkowego może niekiedy sankcjonować naruszenie przez podatnika konstytucyjnego obowiązku płacenia podatków, to jednak, skoro została wprowadzona do systemu prawnego, musi realizować stawiane jej zadania. Jednym z nich zaś jest stabilizowanie stosunków społecznych poprzez wygaszanie z upływem czasu zadawnionych zobowiązań podatkowych. (...) [S]tabilizacja stosunków społecznych jest zaś wartością konstytucyjną zakotwiczoną w zasadzie bezpieczeństwa prawnego, wywodzonej z art. 2 Konstytucji”.

„[D]atą wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo (wykroczenie) skarbowe jest data wydania postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia. Postanowienie to jest wydawane wówczas, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego. W treści tego postanowienia określa się czyn będący przedmiotem postępowania oraz jego kwalifikację prawną, nie wskazuje się natomiast osoby podejrzanej o popełnienie tego czynu. Z dniem wydania postanowienia o wszczęciu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe następuje zawieszenie biegu przedawnienia. Na tym etapie postępowanie karne skarbowe nie toczy się

przeciwko określonej osobie, lecz dopiero zmierza do ustalenia podejrzanego. Podatnik nie jest zatem informowany o wszczęciu postępowania «w sprawie» i nie wie o zaistnieniu przesłanki zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Przejście z fazy postępowania «w sprawie» do kolejnej fazy postępowania «przeciwko osobie» następuje z chwilą przedstawienia tej osobie zarzutów. Staje się ona wówczas stroną tego postępowania”. Niekiedy jednak „postępowanie karnoskarbowe może zakończyć się na etapie postępowania «w sprawie», jeżeli nie będzie uzasadnionego podejrzenia, że przestępstwo (wykroczenie) skarbowe popełniła konkretna osoba”.

„Z jednej strony, zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych należy postrzegać w kontekście art. 84 Konstytucji, wyrażającego powszechny obowiązek ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, oraz art. 217 Konstytucji, ustanawiającego władztwo finansowe państwa. Z obu tych przepisów wynika, że zasadą jest płacenie podatków, a nie oczekiwanie, że nastąpi przedawnienie zobowiązania podatkowego”.

„Z drugiej jednak strony, kształtując przepisy prawa daninowego, ustawodawca musi brać pod uwagę interesy podatników, którzy w zaufaniu do istniejącego systemu podatkowego podejmują różne decyzje gospodarcze. Konieczność zachowania równowagi budżetowej oraz planowanego wykonania budżetu nie może w szczególności usprawiedliwiać wprowadzania do systemu prawnego pozornych instytucji prawnych (...). Skoro ustawodawca wprowadza daną instytucję, taką jak przedawnienie zobowiązania podatkowego, to musi jednocześnie zapewnić obywatelowi możliwość realnego korzystania z niej (...). Przedawnienie zobowiązania podatkowego, aby nie było instytucją pozorną, musi również realizować stawiane mu cele, tj. dawać podatnikowi poczucie pewności co do braku ciężących na nim zobowiązań podatkowych i działać w sposób dyscyplinujący na wierzyciela podatkowego. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, skutkujące utrzymaniem stanu wymagalności tego zobowiązania przez czas bliżej nieokreślony, narusza poczucie bezpieczeństwa podatnika i nie sprzyja poszanowaniu jego godności.(...) Upływ czasu, z jednej strony, wzmacnia przekonanie podatnika co do prawidłowego sposobu rozliczenia zobowiązania podatkowego, lecz z drugiej strony, utrudnia podatnikowi udowodnienie okoliczności mających wpływ na powstanie tego zobowiązania i jego wysokość, w razie ich zakwestionowania przez organy podatkowe. Nie można bowiem wymagać od podatnika przechowywania przez czas bliżej nieokreślony wszelkich dokumentów i dowodów należytego wywiązywania się z obowiązków podatkowych”.

„Wskutek zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego nie ulega ono wygaśnięciu z upływem 5-letniego terminu przedawnienia liczonego od końca roku

kalendrzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy, lecz istnieje nadal i może być egzekwowane przez wierzyciela podatkowego. Podatnikowi wprawdzie nie przysługuje konstytucyjne prawo do przedawnienia, to jednak z uwagi na treść przepisów (...) dotyczących instytucji przedawnienia ma on prawo oczekiwać, że upływ terminu przedawnienia spowoduje wygaśnięcie ewentualnych nieuregulowanych zobowiązań podatkowych. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia wydłuża ten termin o okres zawieszenia, a tym samym istotnie zmienia sytuację prawną i faktyczną podatnika. Powstaje wówczas stan niepewności co do sytuacji podatnika, który nie wie, czy jego zobowiązanie podatkowe wygasło. Zasada ochrony zaufania obywatela do państwa i prawa wymaga, by podatnik nie tkwił w owym stanie niepewności przez czas bliżej nieokreślony”.

2.4. TK zaznaczył, że zakwestionowanie przepisu nie oznacza, że „postępowanie w sprawie o przestępstwo (wykroczenie) skarbowe powinno być jawne dla podatnika, a w szczególności, że powinien on być zawiadamiany o wszczęciu postępowania *in rem*. Byłoby to sprzeczne z zasadą tajności tej fazy postępowania przygotowawczego, która ma istotne znaczenie z punktu widzenia zasady prawdy materialnej. Gdyby bowiem podatnik wiedział, że w dotyczącej go sprawie toczy się postępowanie karne skarbowe, mógłby podjąć działania utrudniające lub uniemożliwiające zebranie niezbędnego materiału dowodowego. Naruszenie zasady ochrony zaufania obywatela do państwa i prawa nie polega więc na tym, że podatnik nie jest informowany o wszczęciu postępowania w sprawie o przestępstwo (wykroczenie) skarbowe. Co więcej, organy skarbowe w trakcie 5-letniego okresu przedawnienia mają prawo wszcząć i prowadzić postępowanie w sprawie o przestępstwo (wykroczenie) skarbowe, co skutkować będzie, zgodnie z zakwestionowanym przepisem, zawieszeniem biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Jednakże z chwilą upływu 5-letniego terminu przedawnienia podatnik musi zostać poinformowany, że przedawnienie nie następuje, bo jego bieg został zawieszony w związku z wszczęciem postępowania karnoskarbowego. Zasada ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa wymaga, żeby podatnik wiedział, czy jego zobowiązanie podatkowe przedawniło się, czy nie. W gestii ustawodawcy pozostaje natomiast wybór instrumentów, które to zapewnią. Realizacja celów postępowania podatkowego musi jednak odbywać się bez naruszania zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa”.

2.5. Analogiczne rozwiązanie jak w przypadku zobowiązań podatkowych, proponuje się wprowadzić w art. 65 ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. - Prawo celne. Choć przepis ten nie był przedmiotem wyroku TK, mógłby spotkać się z podobnym zarzutem niekonstytucyjności.

3. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Od dnia wejścia w życie ustawy organy podatkowe i celne obowiązane będą do zawiadamiania podatnika (dłużnika) o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia przed upływem tego terminu (zmiany w Ordynacji podatkowej i Prawie celnym). Ponadto, organy prowadzące postępowanie przygotowawcze karne (wykroczeniowe) obowiązane będą informować organy podatkowe (celne) o prowadzonym przez siebie postępowaniu (zmiany w Kodeksie karnym skarbowym).

Zdecydowano się też na usunięcie z dotychczasowego art. 65 ust. 10 pkt 1 Prawa celnego fragmentu „postępowania karnego lub”. Zmiana ta wynika z faktu, iż w praktyce przepis w tej części był bezprzedmiotowy. Służba celna ma bowiem możliwość rozpoznawania, wykrywania, zapobiegania i zwalczania tylko takich przestępstw i wykroczeń, które skatalogowane są w art. 2 ust. 1 ustawy 27 sierpnia 2009 r. o służbie celnej. W katalogu tym wymienia się czyny zabronione, które są przestępstwami (wykroczeniami) skarbowymi oraz takie, które w tej kategorii się nie mieszczą. Przy czym, przy tych drugich nie powstaje należność celna, a w związku z tym nie można mówić o jej przedawnieniu.

W trakcie prac plenarnych zmieniono art. 2 projektu ustawy, nowelizujący Kodeks karny skarbowy, tak aby zobowiązać organy postępowania karnego do informowania o toczącym się postępowaniu także organy celne.

W projekcie nie zawarto przepisów przejściowych, co oznacza, że jeżeli upłynęło w dniu wejścia w życie ustawy 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku - to zobowiązanie, mimo wszczęcia postępowania karnego, zgodnie z wyrokiem TK, uległo przedawnieniu. Jeżeli zaś nie upłynęło 5 lat, lecz np. 3 lata, to organ ma jeszcze 2 lata od dnia wejścia w życie ustawy na poinformowanie podatnika o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia. W przypadku należności celnych od dnia wejścia w życie ustawy, termin 5 lat również będzie obejmował okres sprzed dnia wejścia w życie ustawy i okres po dniu wejścia w życie ustawy, z wyjątkiem tych przypadków, gdy uległ on już zawieszeniu w związku z wszczęciem postępowania karnego przed dniem wejścia w życie ustawy. Wtedy bowiem obowiązek informowania, w odniesieniu do postępowań celnych nie istniał, a więc nadal będzie zawieszony. Organy celne oraz sądy administracyjne, mają jednak obowiązek uwzględniać przy interpretowaniu i stosowaniu przepisów, wyroki TK, ponieważ mają moc powszechnie obowiązującą.

4. Konsultacje

Opinie w sprawie pierwotnej wersji projektu przedstawili: Minister Finansów, Minister Sprawiedliwości, Minister Spraw Zagranicznych, Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa, Sąd Najwyższy, Krajowa Rada Sądownictwa, Krajowa Rada Prokuratury i Krajowa Rada Doradców Podatkowych. Minister Finansów, oprócz poprawek redakcyjnych, zaproponował by obowiązek informacyjny dotyczył nie samego faktu prowadzenia postępowania, lecz zawieszenia biegu przedawnienia (tę propozycję zgłosił też Minister Sprawiedliwości), by wskazać organ właściwy do owego zawiadomienia podatnika oraz by wprowadzić tryb informowania organu podatkowego (celnego) przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze o tym postępowaniu (wymaga to zmian w Kodeksie karnym skarbowym). Uwagi te uwzględniono.

Ponadto, z treści poprawki zgłoszonej w piśmie przez Ministra Finansów - choć nie wyrażono tego w postaci osobnego postulatu - wynika, że proponuje on nie tylko uzależnienie zawieszenia biegu terminu przedawnienia od zawiadomienia o tym zawieszeniu, ale także by zawiadomienie takie było nie tyle możliwością (z której nieskorzystanie spowoduje, że termin dalej biegnie), lecz obowiązkiem organów. Tę propozycję również uwzględniono. Należy tylko zaznaczyć, że oznacza to wprowadzenie wyjątku od ogólnej reguły karnego postępowania przygotowawczego, iż organy prowadzące postępowanie w fazie *ad rem* nie mają obowiązku zawiadamiania o tym osoby, przeciwko której postępowanie to mogłoby w przyszłości się obrócić. Nietypowość tego rozwiązania jest jednak łagodzona tym, że zawiadomienie podatnika albo dłużnika celnego nie musi mieć miejsca wraz z wszczęciem postępowania, lecz najpóźniej z upływem 5-letniego terminu przedawnienia należności. Oznacza to, że organ prowadzący postępowanie, będzie miał możliwość zadecydowania, w którym momencie prowadzonego postępowania poinformuje on o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia. Może on uznać, że ze względu na dobro toczącego postępowania należy to uczynić w najpóźniejszym dopuszczalnym terminie, a więc w dniu upływu terminu przedawnienia.

Krajowa Rada Doradców Podatkowych zgłosiła uwagi redakcyjne częściowo zbieżne z propozycjami Ministra Finansów, a także propozycję by w ogóle odejść od dotychczasowego uzależnienia biegu terminu przedawnienia od toczącego się postępowania karnego czy wykroczeniowego. Tej ostatniej propozycji nie uwzględniono.

Projekt do konsultacji otrzymali także: Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Radców Prawnych, Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA, Stowarzyszenia Sędziów THEMIS, Prokurator Generalny, Stowarzyszenie Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej,

Krajowa Izba Gospodarcza, Business Center Club, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej i Związek Przedsiębiorców i Pracodawców - podmioty te nie udzieliły jednak odpowiedzi.

Do projektu w wersji po pierwszym czytaniu dodatkowe opinie przedstawili: Minister Sprawiedliwości, Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa oraz Krajowa Rada Prokuratury. Pierwsze dwa podmioty wniosły uwagi, których jednak nie uwzględniono.

5. Skutki projektowanej ustawy

Poinformowanie podatnika (dłużnika) o zawieszeniu biegu może spowodować, że podatnik (dłużnik) skuteczniej „zabezpieczy się” przed oskarżeniem o naruszenie przepisów oraz przed zaplaceniem podatku (cła). Z drugiej strony jednak nowelizacja może spowodować, że organy władzy publicznej skuteczniej będą prowadziły postępowania karne (wykroczeniowe) i podatkowe (celne), co może przyczynić się do zwiększenia wpływów podatkowych (celnych). Skutki finansowe pociągnie za sobą procedura zawiadamiania podatników o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia (według szacunków Ministra Finansów - około 34 tys. zł rocznie) oraz procedura informowania przez organy postępowania przygotowawczego organów podatkowych (celnych) o wszczęciu postępowania. Na ogół to sam organ podatkowy (celny) prowadzi postępowanie przygotowawcze, więc wydatki tym spowodowane nie będą znaczne.

6. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektu jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 19 kwietnia 2013 r.

BAS-WAPEiM-878/13

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna dotycząca zgodności z prawem Unii Europejskiej
senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa,
ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz ustawy – Prawo celne
(przedstawiciel wnioskodawcy: senator Leszek Marian Piechota)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem projektu jest nowelizacja ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, ze zmianami), ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186) oraz ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. Nr 68, poz. 622, ze zmianami).

Celem projektu ustawy jest dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2012 r. (sygn. akt P 30/11), stwierdzającego niezgodność art. 70 § 6 pkt 1 ustawy – Ordynacji podatkowej, w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 58 ustawy z dnia 12 września 2002 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 169, poz. 1387 oraz z 2007 r. Nr 221, poz. 1650), w zakresie, w jakim wywołuje skutek w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczęciem postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym to postępowaniu podatnik nie został poinformowany najpóźniej z upływem terminu wskazanego w art. 70 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa z zasadą ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji (OTK ZU Nr 7A, poz. 81).

W projekcie zaproponowano, że wszczęcie postępowania karnego, karnoskarbowego lub wykroczeniowoskarbowego przed postawieniem zarzutów (tj. w fazie *in rem*) będzie powodowało zawieszenie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego lub celnego, tylko wtedy gdy podatnik (dłużnik) zostanie poinformowany o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia przez właściwy organ, najpóźniej z upływem terminu przedawnienia. W obowiązującym prawie do przerwania biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego lub celnego nie jest konieczne powiadomienie podatnika lub dłużnika o tym fakcie na etapie prowadzenia postępowania w fazie *in rem*.

Ponadto w projekcie proponuje się ustanowienie obowiązku informowania się przez właściwe organy o wszczęciu i prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo UE nie reguluje spraw objętych opiniowanym projektem ustawy.

III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Opiniowany projekt nie jest objęty zakresem regulacji prawa UE.

IV. Konkluzja

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz ustawy – Prawo celne nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Warszawa, 19 kwietnia 2013 r.

BAS-WAPEiM-879/13

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy senacki projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz ustawy – Prawo celne (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Leszek Marian Piechota) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Przedmiotem projektu jest nowelizacja ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, ze zmianami), ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186) oraz ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. Nr 68, poz. 622, ze zmianami).

Celem projektu ustawy jest dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2012 r. (sygn. akt P 30/11), stwierdzającego niezgodność art. 70 § 6 pkt 1 ustawy – Ordynacji podatkowej, w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 58 ustawy z dnia 12 września 2002 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 169, poz. 1387 oraz z 2007 r. Nr 221, poz. 1650), w zakresie, w jakim wywołuje skutek w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczęciem postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym to postępowaniu podatnik nie został poinformowany najpóźniej z upływem terminu wskazanego w art. 70 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa z zasadą ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji (OTK ZU Nr 7A, poz. 81).

W projekcie zaproponowano, że wszczęcie postępowania karnego, karnoskarbowego lub wykroczeniowskarbowego przed postawieniem zarzutów (tj. w fazie *in rem*) będzie powodowało zawieszenie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego lub celnego, tylko wtedy gdy podatnik (dłużnik) zostanie poinformowany o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia przez właściwy organ, najpóźniej z upływem terminu przedawnienia.

W obowiązującym prawie do przerwania biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego lub celnego nie jest konieczne powiadomienie podatnika lub dłużnika o tym fakcie na etapie prowadzenia postępowania w fazie *in rem*.

Ponadto w projekcie proponuje się ustanowienie obowiązku informowania się przez właściwe organy o wszczęciu i prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe.

Opiniowany projekt nie jest objęty zakresem regulacji prawa UE.

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz ustawy – Prawo celne **nie jest** projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

SZEF KANCELARII SENATU

Ewa Polkowska
SK-0401-10(30)/13

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu ...08...04...2013....

Warszawa, 8 kwietnia 2013 r.

Szanowny Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu

W związku z przekazaniem do Sejmu, podjętej przez Senat na 30. posiedzeniu uchwały z dnia 4 kwietnia 2013 r. w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz ustawy – Prawo celne (wraz z projektem tej ustawy), pragnę przekazać Panu Ministrowi stanowiska podmiotów zewnętrznych przesłane do Senatu w toku postępowania zmierzającego do wypracowania przedmiotowego projektu ustawy.

Stanowiska w sprawie projektu ustawy przekazały następujące podmioty:

- 1) Sąd Najwyższy,
- 2) Minister Spraw Zagranicznych,
- 3) Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa (pisma: z dnia 14 stycznia 2013 r. oraz z dnia 22 marca 2013 r.),
- 4) Minister Sprawiedliwości,
- 5) Minister Finansów,
- 6) Krajowa Rada Prokuratury (pisma: z dnia 10 stycznia 2013 r. oraz z dnia 21 marca 2013 r.),
- 7) Krajowa Rada Sądownictwa,
- 8) Krajowa Rada Doradców Podatkowych.

Z wyrazami szacunku

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

BSA III – 021 – 496/12

Warszawa, dnia 20 stycznia 2013 r.

Pan
Piotr ZIENTARSKI

Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu RP

Szanowny Panie Przewodniczący!

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 grudnia 2012 r., BPS/KU – 034/241/6/12 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy na podstawie art. 1 p. 3 ustawy o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) nie uznaje za celowe opiniowania **projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Prawo celne.**

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

Kw. 6/13

Warszawa, 4 stycznia 2013 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

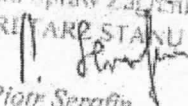
DPUE - 920 - 9 - 13/akr/1

dot.: BPS/KU – 034/241/3/12 z 21.12.2012 r.

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Prawo celne, pozwalam sobie poinformować, że nie zgłaszam uwag co do zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem
Z up. Komitetu Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Piotr Serafin

Do wiadomości:

Pan Jan Vincent-Rostowski
Minister Finansów

PROKURATORIA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA

Główny Urząd Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

ul. Piłsna 76/78, 00-682 Warszawa
tel.: (+48) 022 3923109; fax: (+48) 022 3923120

www.prokuratoria.gov.pl
e-mail: kancelaria@prokuratoria.gov.pl

KR-51-723/12/ZŚP
W1790/13

Warszawa, dnia 14 stycznia 2013 r.

**Pan Senator Piotr ZIENTARSKI
PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI USTAWODAWCZEJ
SENATU RP**

Szanowny Panie Przewodniczący,

W nawiązaniu do projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Prawo celne (druk senacki nr 241/VIII), przekazanego przy piśmie nr BPS/KU-034/241/13/12 z dnia 21 grudnia 2012 r., uprzejmie informuję, że Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa nie zgłasza uwag do tego projektu.

z szacunkiem

WICEPREZES
Prokuraturii Generalnej
Skarbu Państwa

Iwona Głuchowska-Juchniewicz

WU 186/13

PROKURATORIA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA
Główny Urząd Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

ul. Hoża 76/78, 00-682 Warszawa
tel.: (+48) 022 3923109; fax: (+48) 022 3923120

www.prokuratoria.gov.pl
e-mail: kancelaria@prokuratoria.gov.pl

KR-51-723/12/ZŚP
W/9349 113

Warszawa, dnia 22 marca 2013 r.

**Pan Senator Piotr ZIENTARSKI
PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI USTAWODAWCZEJ
SENATU RP**

Szanowny Panie Przewodniczący,

W nawiązaniu do projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz ustawy – Prawo celne (druk senacki nr 241 S/VIII), przekazanego przy piśmie nr BPS/KU-034/241/9-2/13 z dnia 11 marca 2013 r., Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa uprzejmie zauważa, że w projektowanej ustawie (w przepisach dotyczących Ordynacji podatkowej oraz Prawa celnego) występują dwa różne rodzaje zawiadomień przesyłanych podatnikowi (dłużnikowi) przez właściwe organy. Po pierwsze jest to zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, a po drugie zawiadomienie o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego (kwoty należności).

O ile przyjęta w projekcie konstrukcja zawiadamiania podatnika (dłużnika) o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego (kwoty należności) najpóźniej z upływem terminu przedawnienia oraz zawiadamiania o dalszym biegu terminu przedawnienia po upływie okresu zawieszenia nie budzi wątpliwości, o tyle konstrukcja zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe wydaje się wymagać uzupełnienia.

Projektowane zapisy dotyczące zawiadamiania o wszczęciu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe powinny przewidywać, że zawiadomienie to musi być dokonane „najpóźniej z upływem terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego (kwoty należności)” oraz że zawiadomienia tego dokonuje się już w fazie in rem postępowania karnego skarbowego, a więc już w fazie postępowania „w sprawie”, a nie dopiero w fazie ad personam (postępowania „przeciwko osobie”). Dopiero takie rozwiązanie wydaje się w pełni wykonywać wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie sygn.. P 30/11. Trzeba też zauważyć, że postępowanie karne skarbowe (uregulowane w Kodeksie karnym skarbowym) jest innym postępowaniem niż postępowanie podatkowe (uregulowane w Ordynacji podatkowej), czy też postępowanie celne (uregulowane w Prawie celnym). Stąd też kwestia zawiadomień związanych z przedawnieniem zobowiązania podatkowego (kwoty należności) we wszystkich tych postępowaniach wymaga odrębnego uregulowania w sposób adekwatny do przedmiotu poszczególnych postępowań, tak zresztą jak uczyniono to w generalnej koncepcji projektowanej ustawy.

z wyrazami szacunku

WICEPREZES
Prokuratury Generalnej
Skarbu Państwa

Barbara Cichomska-Jachimiowicz

ku 26/13

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 15 stycznia 2013 r.

DPK-II-442-146/12/10

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

sumy Panie Przewodniczu!

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 grudnia 2012 r. (znak: BPS/KU-034/241/2/12), dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Prawo celne (druk senacki nr 241), uprzejmie informuję, co następuje.

Na wstępie pragnę zauważyć, iż celem projektowanej ustawy jest dostosowanie porządku prawnego do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2012 r. (sygn. akt P 30/11), w którym Trybunał orzekł, że art. 70 § 6 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 58 ustawy z dnia 12 września 2002 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw, w zakresie, w jakim wywołuje skutek w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczęciem postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe – o którym to postępowaniu podatnik nie został poinformowany najpóźniej z upływem terminu określonego w art. 70 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa – jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP. Zgodnie bowiem z kwestionowanym przepisem skutek w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego następuje z mocy prawa z dniem wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe. Wszczęcie takiego postępowania następuje w drodze postanowienia, które nie jest ogłaszane lub doręczane podatnikowi, gdyż do momentu przedstawienia mu zarzutów nie jest on stroną toczącego się postępowania karnoskarbowego. Nie jest mu również

doręczane postanowienie o umorzeniu postępowania „w sprawie”, a zatem, jeżeli nie zostaną mu przedstawione zarzuty, może on w ogóle nie dowiedzieć się o tym, że zostało wszczęte postępowanie „w sprawie”, które spowodowało zawieszenie biegu terminu przedawnienia jego zobowiązania podatkowego. W ocenie Trybunału taka konstrukcja prawna naruszała zasadę ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa (art. 2 Konstytucji RP) w zakresie, w jakim wywoływała skutek w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczęciem postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym to postępowaniu podatnik nie został poinformowany najpóźniej z upływem 5-letniego terminu przedawnienia określonego w art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Z powyższych względów w art. 1 projektu proponuje się nowelizację art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Zgodnie z projektowaną regulacją bieg terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego nie będzie się rozpoczynał, a rozpoczęty ulegnie zawieszeniu, z dniem wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, jeżeli podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia wiąże się z niewykonaniem tego zobowiązania, a podatnik został o tym postępowaniu poinformowany najpóźniej z upływem terminu przedawnienia. Analogiczne brzmienie nadaje się też art. 65 ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. Nr 68, poz. 622, z późn. zm.) – art. 2 projektu.

Należy jednak zaznaczyć, że w powołanym wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał, iż „z chwilą upływu 5-letniego terminu przedawnienia podatnik musi zostać poinformowany, że przedawnienie nie następuje, bo jego bieg został zawieszony w związku z wszczęciem postępowania karnoskarbowego. Zasada ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa wymaga, żeby podatnik wiedział, czy jego zobowiązanie podatkowe przedawniło się, czy nie. W gestii ustawodawcy pozostaje natomiast wybór instrumentów, które to zapewnią. Realizacja celów postępowania podatkowego musi jednak odbywać się bez naruszania zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa”. Ponadto podniósł, że skutkiem wyroku jest konieczność nowelizacji art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej w sposób gwarantujący, że podatnik z chwilą upływu 5-letniego terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego zostanie poinformowany, że przedawnienie nie nastąpi z uwagi na zawieszenie jego biegu.

Tymczasem projektowane unormowania nie nakładają na upoważniony organ obowiązku poinformowania podatnika, że przedawnienie nie nastąpiło, lecz jedynie obowiązek poinformowania podatnika o postępowaniu karno-skarbowym. Dla podatników, którzy nie mają wykształcenia prawniczego, informacja o postępowaniu karnym, które toczy się lub toczyło, nie zawsze jest tożsama z informacją, że zobowiązanie podatkowe nie uległo przedawnieniu. Nadto z uzasadnienia przedmiotowego wyroku wynika, iż informacja udzielona podatnikowi powinna dotyczyć również tego, iż przedawnienie nie nastąpi z uwagi na zawieszenie jego biegu.

Z tych względów proponuję rozważyć modyfikację projektu, w taki sposób, aby w pełni realizował on wyrok Trybunału Konstytucyjnego.

Jednocześnie pragnę nadmienić, iż wejście w życie projektowanej regulacji, w obecnym kształcie, nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa w częściach: 15 – Sądy powszechne oraz 37 – Sprawiedliwość.

Z wywoni pomstone

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Michał Królikowski

Michał Królikowski
PODSEKRETARZ STANU

Warszawa, dnia 16 stycznia 2013 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

PK4/0602/39/ZAP/12/BMI9-19379

Pan
Piotr Zientarski

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej Senatu RP

Stanom Panie Senatorze,

Odpowiadając na wystąpienie z dnia 21 grudnia 2012 r. znak: BPS/KU-034/241/1/12 w sprawie przedstawienia opinii oraz skutków finansowych dotyczących **projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Prawo celne (druk senacki 241)**, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko:

I. Opinia do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy - Prawo celne (druk nr 241)

Celem senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy - Prawo celne (druk nr 241) zwanego dalej „projektem” jest dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2012 r., sygn. akt P 30/11 dotyczącego ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.¹⁾).

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 17 lipca 2012 r. sygn. P 30/11 orzekł, że: „art. 70 § 6 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749), w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 58 ustawy z dnia 12 września 2002 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 169, poz. 1387 oraz z 2007 r. Nr 221, poz. 1650), w zakresie, w jakim wywołuje skutek w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczęciem postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym to postępowaniu podatnik nie został poinformowany najpóźniej z upływem terminu wskazanego w art. 70 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Trybunał zwrócił także uwagę, że zakwestionowany przepis w obecnie obowiązującym brzmieniu również zawiera normę uznaną za niekonstytucyjną, co skutkuje koniecznością nowelizacji art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej „w sposób gwarantujący, że podatnik z chwilą upływu 5-letniego terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego zostanie poinformowany, że przedawnienie nie nastąpi z uwagi na zawieszenie jego biegu.”.

Projekt przewiduje, że wszczęcie postępowania karnego (karnoskarbowego, wykroczeniowskarbowego) „w sprawie” będzie powodowało zawieszenie terminu

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 848, poz. 1101, 1342 i 1529.

przedawnienia zobowiązania podatkowego lub celnego, jeżeli podatnik (dłużnik) zostanie poinformowany o tym postępowaniu przed upływem terminu przedawnienia.

Analiza przepisów proponowanych w projekcie komisyjnym wskazuje, że projekt ten nie w pełnym zakresie realizuje wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2012 r., sygn. akt P 30/11.

1. Projektowany przepis art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej stanowi, że podatnik zostanie poinformowany o postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym mowa w tym przepisie. Z projektowanego przepisu nie wynika jednak obowiązek poinformowania przez organ podatkowy podatnika o dacie zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego oraz o dalszym biegu terminu przedawnienia po upływie okresu zawieszenia. Brak takich informacji spowoduje, że podatnik nie będzie w stanie ustalić daty przedawnienia swojego zobowiązania podatkowego, w szczególności gdy postępowanie karnoskarbowe zakończyło się na etapie postępowania „w sprawie”. Tym samym podatnik pozostanie w stanie niepewności co do swojej sytuacji prawnej. W świetle powołanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego sytuacja taka nie powinna mieć miejsca.

Wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego wymaga więc, aby z projektowanych przepisów wynikał obowiązek informowania podatnika (dłużnika) o dacie zawieszenia oraz dacie dalszego biegu terminu przedawnienia, w związku z postępowaniem w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe. Podkreślenia wymaga, że przepis art. 70 § 6 pkt 1 i § 7 pkt 1 Ordynacji podatkowej przewidują zawieszenie biegu terminu przedawnienia oraz dalszy bieg terminu przedawnienia po okresie zawieszenia w określonej dacie.

2. Obowiązek informacyjny, o którym mowa w projektowanym art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej [art. 65 ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2004 r. Nr 68, poz. 622, z późn. zm.²⁾)] będzie ciążył na właściwych organach podatkowych (celnych), ponieważ będzie on realizowany w oparciu o przepisy Ordynacji podatkowej (Prawa celnego).

Projekt nie zawiera wskazania organów podatkowych właściwych do wykonania obowiązku informacyjnego. Kwestia ta powinna być uregulowana, ponieważ brak regulacji może powodować wątpliwości co do organu właściwego do zawiadomienia (np. czy organem właściwym może być organ odwoławczy lub organ kontroli skarbowej, jeśli toczy się postępowanie odwoławcze lub kontrolne).

Proponuje się, aby obowiązek informacyjny ciążył na organie podatkowym właściwym w sprawie zobowiązania podatkowego, z którego niewykonaniem wiąże się podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego. Od tej zasady nie przewiduje się wyjątków. Przyjęcie takiego rozwiązania jest skutkiem materialnego charakteru zawiadomienia. Zawiadomienie będzie dokonywane zarówno w czasie, gdy będzie się toczyło postępowanie podatkowe (kontrolne) oraz niezależnie od etapu postępowania (pierwszoinstancyjne lub odwoławcze). Ze względu na materialnoprawny charakter zawiadomienie będzie doręczane podatnikowi, a nie jego pełnomocnikowi.

3. Realizacja obowiązku informacyjnego wymaga, aby właściwe organy podatkowe (celne) posiadały wiedzę o prowadzonym postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, jeśli postępowanie przygotowawcze nie jest prowadzone przez urząd

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2008 r. Nr 209, poz. 1320 i Nr 215, poz. 1355, z 2009 r. Nr 168, poz. 1323, z 2010 r. Nr 106, poz. 673, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 254, poz. 1529 oraz z 2012 r. poz. 908 i poz. 1116.

skarbowy lub urząd celny. Tym samym konieczne staje się poinformowanie właściwego organu podatkowego przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze (inny niż urząd skarbowy lub urząd celny) o prowadzonym postępowaniu przygotowawczym. Brak takiego powiadomienia uniemożliwi realizację przez organ podatkowy (celny) obowiązku informacyjnego w stosunku do podatnika. Konieczne jest także powiadomienie organu podatkowego przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze o prawomocnym umorzeniu postępowania przygotowawczego, o którym mowa w art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej, jeśli nie doszło do przedstawienia zarzutów podatnikowi. Brak takiego powiadomienia spowoduje, że organ podatkowy i podatnik nie będą w stanie ustalić daty przedawnienia zobowiązania podatkowego.

Informowanie właściwych organów podatkowych (celnych) przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze o wszczęciu i prawomocnym umorzeniu postępowania przygotowawczego w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe wymaga zmian w przepisach ustawy - kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 111, poz. 765, z późn. zm.³⁾). Projekt nie zawiera propozycji zmian kodeksu karnego skarbowego. W tym zakresie projekt wymaga uzupełnienia.

Proponuję, aby z przepisów kodeksu karnego skarbowego wynikał obowiązek dla organów postępowania przygotowawczego oraz prokuratora, jeśli prowadzi to postępowanie, niezwłocznego informowania organy podatkowe właściwe w sprawie zobowiązań podatkowych, z których niewykonaniem wiąże się podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego o wszczęciu i prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe.

Mając na uwadze powyższe proponuję aby, projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Prawo celne (druk senacki 241) miał następującą treść:

Art. 1. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, 848, 1101, 1342 i 1529) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 70 w § 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym podatnik został zawiadomiony, jeżeli podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego wiąże się z niewykonaniem tego zobowiązania;”;

2) po art. 70b dodaje się art. 70c w brzmieniu:

„Art. 70c. § 1. Organ podatkowy właściwy w sprawie zobowiązania podatkowego, z którego niewykonaniem wiąże się podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego zawiadamia podatnika o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w przypadku, o którym mowa w art. 70 § 6 pkt 1, najpóźniej z upływem terminu przedawnienia, o którym mowa w art. 70 § 1, oraz o dalszym biegu terminu przedawnienia po upływie okresu zawieszenia.

§ 2. Jeżeli bieg terminu przedawnienia został przerwany lub zawieszony, zawiadomienie, o którym mowa w § 1 następuje najpóźniej z upływem terminu przedawnienia obliczonego zgodnie z przepisami art. 70 § 2-7.”;

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 112, poz. 766, z 2008 r. Nr 66, poz. 410, Nr 215, poz. 1355 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 8, poz. 39, Nr 157, poz. 1241, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 88, poz. 583, Nr 127, poz. 858 i Nr 151, poz. 1013, z 2011 r. Nr 48, poz. 245, Nr 129, poz. 733, Nr 171, poz. 1016 i Nr 240, poz. 1431 oraz z 2012 r. poz. 362.

Art. 2. W ustawie z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2004 r. Nr 68, poz. 622, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 65 w ust. 10 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wszczęcia postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, jeżeli dłużnik został o tym postępowaniu poinformowany najpóźniej z upływem terminu przedawnienia;”;

2) po art. 65b dodaje się art. 65c w brzmieniu:

„Art. 65c. Organ celny zawiadamia dłużnika o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia kwot należności w przypadku, o którym mowa w art. 65 ust 10 pkt 1, najpóźniej z upływem terminu przedawnienia, o którym mowa w art. 65 ust. 7, oraz o dalszym biegu terminu przedawnienia po upływie okresu zawieszenia.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 133 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Organy, o których mowa w § 1, informują organy podatkowe właściwe w sprawie zobowiązań podatkowych, z których niewykonaniem wiąże się podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego o wszczęciu i prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe.”;

2) w art. 134 po § 5 dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Organy określone w § 1 oraz prokurator, jeśli prowadzi postępowanie przygotowawcze, informują organy podatkowe właściwe w sprawie zobowiązań podatkowych, z których niewykonaniem wiąże się podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego o wszczęciu i prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, z zastrzeżeniem § 2 i 5.”.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Ocena skutków finansowych wejścia w życie ustawy.

1. W odniesieniu do pkt 4 uzasadnienia uprzejmie zauważam, że ocena skutków regulacji opiera się na założeniu, że organy podatkowe nie będą przestrzegać przepisów prawa nakładających na nie obowiązki informacyjne o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia. Założenie takie pozbawione jest uzasadnienia. Dlatego proponuję skreślenie zdania pierwszego w pkt 4 uzasadnienia projektu.

2. Skutki finansowe dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego wejścia w życie projektowanej ustawy będą związane z realizacją przez organy podatkowe obowiązku powiadamiania podatników (płatników, inkasentów) o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia (koszty doręczania zawiadomienia, koszty materiałowe). Zakładając, że w trakcie roku liczba spraw prowadzonych przez urzędy skarbowe i urzędy kontroli skarbowej, w których nastąpi zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego na podstawie art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej wyniesie około 7 500⁴⁾ i koszt wysłania do podatnika

⁴⁾ W 2010 r. liczba takich spraw prowadzonych przez urzędy skarbowe wyniosła 6753, a prowadzonych przez urzędy kontroli skarbowej wyniosła 573, co daje łącznie 7 326 spraw (dane Ministerstwa Finansów).

pisemnej informacji z potwierdzeniem odbioru wyniesie 4,50 zł⁵⁾, wydatki związane z obowiązkiem informacyjnym urzędów skarbowych nie będą znaczne i wyniosą około 34 000 zł ($7\,500 \times 4,50 \text{ zł} = 33\,750 \text{ zł}$). Kwotę tę należy powiększyć o wydatki związane z wykonaniem obowiązku informacyjnego przez organy celne.

3. Proponowane w niniejszej opinii regulacje dotyczące powiadamiania organu podatkowego przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze, inny niż urząd skarbowy lub urząd celny o prowadzonym postępowaniu przygotowawczym i prawomocnym umorzeniu tego postępowania, jeśli nie doszło do przedstawienia zarzutów podatnikowi mogą spowodować wydatki po stronie organów postępowania przygotowawczego (koszty korespondencji z organem podatkowym). Mając na uwadze, że postępowania przygotowawcze w sprawach podatkowych i celnych są, co do zasady wszczynane przez urzędy skarbowe i urzędy celne (co nie spowoduje powstania kosztów ze względu na skupienie w jednym urzędzie funkcji organu podatkowego i finansowego organu dochodzenia) wydatki te będą znikome.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że wszelkie wydatki obciążające budżet państwa, związane z przyjęciem proponowanych rozwiązań, zostaną ujęte i sfinansowane w ramach limitu wydatków ustalonego w planie finansowym państwowych jednostek budżetowych jakimi są urzędy skarbowe i celne.

z poważaniem
Wiceprezesa Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU
Maciej Grąbowski
Maciej Grąbowski

---

⁵⁾ Koszt ten został ustalony w oparciu o cennik usług pocztowych, świadczonych przez Poczta Polską S.A., obowiązujący od dnia 1 stycznia 2013 r. oraz na podstawie porozumienia zawartego w dniu 27 grudnia 2012 r. pomiędzy Ministrem Finansów a Poczta Polską S.A.

Ku 16/13

**PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY PROKURATURY**

Warszawa, dnia 10 stycznia 2013 r.

KRP 001/913/12

dot. BPS/KU-034/241/11/12

**Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Przewodniczący

W związku z przesłanym do Krajowej Rady Prokuratury projektem *ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Prawo celne*, uprzejmie informuję, iż Krajowa Rada Prokuratury nie wnosi uwag do projektu.

Edward Zafewski

Edward Zafewski

KU 152/13

WICEPRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY PROKURATORY

Warszawa, dnia 21 marca 2013 r.

KRP 001/913/12

dot. BPS/KU-034/241/7-2/13

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Senatorze!

W związku z przestaniem do Krajowej Rady Prokuratury projektem ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz ustawy-Pravo celne (druk senacki nr 241S), uprzejmie informuję, iż Krajowa Rada Prokuratury nie wnosi uwag do projektu.

z powoniem
Mariusz Chudzik

KU 44/13

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

Nr WOK-020-211/12

Warszawa, 16 stycznia 2013 r.

Dot.: BPS/KU-034/241/7/12

Pan Piotr ZIENTARSKI
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej Senatu

Wznowmy Komisję Inwestycyjną

W związku z nadesłanym projektem ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Prawo celne (druk senacki nr 241) uprzejmie informuję, że Krajowa Rada Sądownictwa na posiedzeniu plenarnym w dniu 9 stycznia 2013r. przyjęła pozytywnie ww. projekt.

z pozdrowieniami

SSN Antoni Górski

SSN Antoni Górski

KRAJOWA RADA
DORADCÓW PODATKOWYCH

Warszawa, 15 stycznia 2013 roku

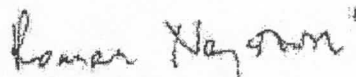
Roman Namysłowski
Przewodniczący Komisji Prawnej
Krajowej Rady Doradców Podatkowych

KRDP/OP/1/2013/LP

Szanowny Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 grudnia 2012 r. (sygn. BPS/KU - 034/241/19/12) zawierające prośbę o przedstawienie uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz ustawy - Prawo celne (druk senacki nr 241) w załączeniu uprzejmie przekazuję opinię Krajowej Rady Doradców Podatkowych dotyczącą tego projektu.

Z poważaniem,

Przewodniczący Komisji Prawnej
i Współpracy z Organami Państwa KRDP

stosowania art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej przez administrację podatkową, często wadliwa, a wręcz naznaczona złą wiarą.

KRDP pragnie zaproponować dwa takie rozwiązania

a.

Po pierwsze, art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji może otrzymać następujące brzmienie:

„1) wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, jeżeli podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia wiąże się z niewykonaniem tego zobowiązania, a podatnik został o tym postępowaniu zawiadomiony przed upływem terminu, o którym mowa w art. 70 § 1 ;”.

W ten sposób termin, w którym podatnik musi zostać zawiadomiony o toczącym się postępowaniu, zostaje zakotwiczony bezpośrednio w treści art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej (co zresztą jest zgodne z wyżej cytowaną sentencją wyroku TK).

b.

Alternatywnie, art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji może otrzymać następujące brzmienie

„1) zawiadomienia podatnika o wszczęciu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, jeżeli podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia wiąże się z niewykonaniem tego zobowiązania”.

Ta propozycja ingeruje głębiej w proponowaną treść przepisu. W następstwie jej przyjęcia dniem zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego byłby wówczas nie dzień wszczęcia odpowiedniego postępowania karnego skarbowego, a dzień powiadomienia podatnika o takim wszczęciu.

4.

KRDP pragnie podkreślić, że komentowana propozycja zmiany prawa ma charakter minimalny. Przepis art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej budzi dalsze zastrzeżenia, aż do najdalej posuniętego: dotyczącego samej zasadności obowiązywania rozwiązania polegającego na zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania na czas toczącego się postępowania karnego skarbowego (i to również w przypadku, gdy podejrzenia lub zarzuty stawiane w tym postępowaniu nie potwierdziły się, wskutek czego postępowanie przygotowawcze lub sądowe podlega umorzeniu).

Z uwagi na ograniczenie przewidziane w art. 85c Uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 listopada 1990 r. *Regulamin Senatu* projekt zainicjowany przez Komisję Ustawodawczą w obecnym trybie oraz wnioski o wprowadzenie poprawek do tego projektu mogą obejmować wyłącznie zmiany zmierzające do wykonania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego i ich niezbędne konsekwencje. Z tego względu KRDP odstępuje od formułowania dalszych uwag i wniosków, mających na celu udoskonalenie art. 70 § 1 pkt 6 Ordynacji podatkowej w zakresie wykraczającym poza wyznaczony orzeczeniem TK.

Krajowa Rada Doradców Podatkowych uprzejmie prosi o uwzględnienie przedstawionych uwag w dalszych pracach nad projektem ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz ustawy - Prawo celne.

SZEF KANCELARII SENATU

Ewa Polkowska

SK-0401-10(30/1)/13

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu .....10.04.2013...

Warszawa, 9 kwietnia 2013 r.

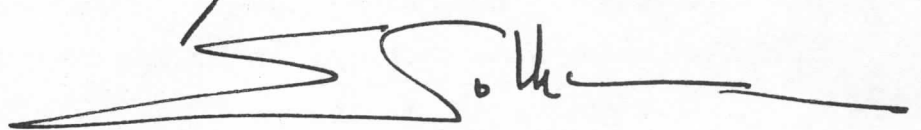
Szanowny Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w ślad za pismem z dnia 8 kwietnia 2013 r., znak: SK-0401-10(30)/13 przekazuję Panu Ministrowi kolejne stanowisko Ministra Sprawiedliwości przesłane do Senatu w toku postępowania zmierzającego do wypracowania projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz ustawy – Prawo celne.

Z wyrazami szacunku

KM 158/13

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 26 marca 2013 r.

DPK-II-442-146/12 | 13

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

szanowny Panie Przewodniczu!

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 marca 2013 r. (znak: BPS/KU-034/241/2-2/13), dotyczące nowego tekstu projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz ustawy – Prawo celne (druk senacki nr 241 S), uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Na wstępie pragnę zauważyć, iż Minister Sprawiedliwości przedstawił już opinię do poprzedniej wersji projektowanej ustawy, przy piśmie z dnia 15 stycznia br. (znak: DPK-II-442-146/12), w której zwrócił uwagę na potrzebę modyfikacji projektowanej ustawy, w taki sposób, aby w pełni realizowała ona wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2012 r. (sygn. akt P 30/11). W wyroku tym Trybunał wskazał bowiem na konieczność nowelizacji art. 70 § 6 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.) w sposób gwarantujący, że podatnik z chwilą upływu 5-letniego terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego zostanie poinformowany, że przedawnienie nie nastąpi z uwagi na zawieszenie jego biegu. Natomiast w uprzedniej wersji projektu nie nałożono wyraźnie na upoważniony organ obowiązku poinformowania podatnika, że przedawnienie nie nastąpiło, lecz jedynie obowiązek poinformowania podatnika o postępowaniu karno-skarbowym.

Należy podkreślić, że postulat ten został zrealizowany w nowym tekście projektu poprzez dodanie w Ordynacji podatkowej nowego art. 70c, który stanowi, że organ podatkowy właściwy w sprawie zobowiązania podatkowego, z którego niewykonaniem wiąże się podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub

wykroczenia skarbowego będzie zawiadamiał podatnika o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w przypadku, o którym mowa w art. 70 § 6 pkt 1, najpóźniej z upływem terminu przedawnienia, o którym mowa w art. 70 § 1, oraz o dalszym biegu terminu przedawnienia po upływie okresu zawieszenia.

Warto również zwrócić uwagę na art. 2 projektu, w którym proponuje się nowelizację ustawy z dnia 19 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186), polegającą m.in. na dodaniu w art. 133 nowego § 3, zgodnie z którym upoważnione organy mają informować organy podatkowe właściwe w sprawie zobowiązań podatkowych, z których niewykonaniem wiąże się podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, o wszczęciu i prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe. Analogiczne rozwiązanie przewiduje również projektowany art. 134 § 1a Kodeksu karnego skarbowego.

Tym niemniej wydaje się niecelowe rozwiązanie, zgodnie z którym organ, który wszczął postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, będzie jednocześnie obowiązany w każdym przypadku zawiadomić o prawomocnym zakończeniu tego postępowania. Rozwiązanie takie jest zasadne jedynie w sytuacji, kiedy o zakończeniu postępowania postanowił ten sam organ — inaczej mówiąc, w wypadku postanowienia o umorzeniu postępowania. Natomiast jeżeli postępowanie karne skarbowe zakończyło się wyrokiem sądu, organ, który prowadził postępowanie przygotowawcze, może nie posiadać informacji o prawomocnym zakończeniu postępowania sądowego. Sytuacja taka może mieć miejsce w przypadku prowadzenia postępowania sądowego w trybie zwyczajnym, na co wskazuje chociażby art. 157 § 2 K.k.s, zgodnie z którym w sprawach o przestępstwa skarbowe, w których akt oskarżenia wniósł prokurator, finansowy organ dochodzenia lub jego przedstawiciel może (a zatem nie ma obowiązku) działać obok prokuratora w charakterze oskarżyciela publicznego.

Wydaje się zatem, że w projektowanych art. 133 § 3 K.k.s. i art. 134 § 1a K.k.s. zamiast „prawomocnym zakończeniu” należałoby użyć innego sformułowania, np. „prawomocnym umorzeniu”. Jednocześnie potrzebne jest stworzenie odrębnego przepisu (np. art. 164a K.k.s.) nakładającego na sąd, który wydał wyrok, obowiązek przekazania organowi podatkowemu informacji o prawomocnym zakończeniu postępowania, analogicznie jak to ma miejsce we wskazanych wyżej przepisach.

Jednocześnie pragnę nadmienić, iż wejście w życie projektowanej regulacji, w obecnym kształcie, nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa w częściach: 15 – Sądy powszechne oraz 37 – Sprawiedliwość.

Z wyrazami poważania

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Michał Królikowski

Michał Królikowski
PODSEKRETARZ STANU